

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนา ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย และเป็นการเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

ซึ่งผู้วิจัยได้ กำหนดขั้นตอนในการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
5. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ผู้วิจัยได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ทั้งในส่วนของประชากรท้องถิ่น ผู้ประกอบกิจการในท้องถิ่น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในหน่วยงานของภาครัฐ และ นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย โดยผู้วิจัยได้กำหนด ประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1.1 กลุ่มประชากรท้องถิ่น

โดยศึกษาจากตัวแทนครัวเรือนที่มีองค์ความรู้ และสามารถให้ข้อมูลท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี ในเขตอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย พื้นที่อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย แบ่งการปกครองตามพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 เป็น 9 ตำบล คือ ตำบลเชียงคาน ตำบลหาดทรายขาวตำบลธาตุ ตำบลนาข้าว ตำบลเขาแก้ว ตำบลนุสม ตำบลปากคม ตำบลจอมศรี ซึ่งมีประชากรในพื้นที่ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย มีจำนวน ประชากรทั้งสิ้น 59,277 คน (เทศบาลตำบลเชียงคาน, 2550)

1.1.2 กลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในหน่วยงานของภาครัฐ

อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ประกอบด้วยหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว ดังนี้

1.1.2.1 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเขตจังหวัดเลย

1.1.2.2 สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดเลย

1.1.2.3 สำนักงานพัฒนาการ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

- 1.1.2.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาอำเภอเชียงคาน
- 1.1.2.5 ที่ว่าการอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
- 1.1.2.6 องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเชียงคาน
- 1.1.2.7 สำนักงานเทศบาลตำบลเชียงคาน จังหวัดเลย
- 1.1.2.8 นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- 1.1.2.9 กำนัน ในเขตอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
- 1.1.2.10 ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดประชากรของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในส่วนของหน่วยงานภาครัฐ คือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนในการรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว ของอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จำนวนทั้งหมด 8 หน่วยงาน

- 1.1.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

เนื่องจากพื้นที่อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ไม่มีการบันทึกสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงกำหนดประชากรในการวิจัยครั้งนี้จากจำนวนผู้เยี่ยมชมเขื่อนจังหวัดเลย จากสถิติของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2551 จำนวน 832,115 คน (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว, 2553)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1.2.1 กลุ่มประชากรท้องถิ่น อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

การเก็บข้อมูลจากประชากรท้องถิ่นในพื้นที่ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ผู้วิจัยได้เลือกใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยใช้การผสมผสานกันระหว่าง แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และแบบไม่มีโครงสร้าง (Non Structured Interview) ปลายเปิด โดยวิธีนี้ผู้วิจัยจะได้ข้อมูลที่เปิดกว้างตามความรู้ความสามารถของผู้ตอบซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้รอบรู้ หรือเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่จะดำเนินการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนั้น จะใช้การกำหนดตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive sampling) กำหนดคุณสมบัติของประชากรตัวอย่างได้ โดยเลือกสัมภาษณ์ประชากรที่มีคุณลักษณะรู้ข้อมูลในเรื่องที่ต้องการศึกษา จากทั้งหมด 8 ตำบลจำนวนทั้งสิ้น 40 คน ดังต่อไปนี้

1.2.1.1 ตัวแทนประชากรท้องถิ่น ตำบลเชียงคาน	5 คน
1.2.1.2 ตัวแทนประชากรท้องถิ่น ตำบลธาตุ	5 คน
1.2.1.3 ตัวแทนประชากรท้องถิ่น ตำบลนาซ่าว	5 คน
1.2.1.4 ตัวแทนประชากรท้องถิ่น ตำบลเขาแก้ว	5 คน
1.2.1.5 ตัวแทนประชากรท้องถิ่น ตำบลบุษย	5 คน
1.2.1.6 ตัวแทนประชากรท้องถิ่น ตำบลปากคม	5 คน
1.2.1.7 ตัวแทนประชากรท้องถิ่น ตำบลจอมศรี	5 คน
1.2.1.8 ตัวแทนประชากรท้องถิ่น ตำบลหาดทรายขาว	5 คน

1.2.2 กลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในหน่วยงานของภาครัฐ

ในการเก็บข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว อ.เชียงคาน จ.เลย

ผู้วิจัยได้เลือกใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ปลายเปิด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่จะดำเนินการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนั้น จะใช้การกำหนดตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลักในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในหน่วยงานของภาครัฐจำนวนทั้งหมด 32 คน ดังต่อไปนี้

1.2.2.1	ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเขตจังหวัดเลย	1 คน
1.2.2.2	ว่าที่พันตรี คร.ฉัญจุพล ต้นมิ่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาอำเภอเชียงคาน	1 คน
1.2.2.3	เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดเลย	1 คน
1.2.2.4	เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาการ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย	1 คน
1.2.2.5	นายอำเภอ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย	1 คน
1.2.2.6	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเชียงคาน	8 คน
1.2.2.7	นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลเชียงคาน จังหวัดเลย	1 คน
1.2.2.8	นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	2 คน
1.2.2.9	กำนัน ในเขตอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย	8 คน
1.2.2.10	ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย	8 คน

1.2.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

ในการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อ.เชียงคาน จ.เลย ในกลุ่มนักท่องเที่ยวนี้ จะใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีลักษณะของคำถามที่เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Question) และคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) ในการเก็บข้อมูล ซึ่งสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ไม่มีการบันทึกอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงอ้างอิงจำนวนประชากรจากจำนวนผู้เยี่ยมชม จากสถิติของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเลย ในปี พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 832,115 คน ทั้งนี้เพื่อทำให้งานวิจัยนี้มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ซึ่งแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เยี่ยมชมจังหวัดเลย ปี พ.ศ. 2551

จังหวัด	จำนวนผู้เยี่ยมชมชาวไทย ปี 2551 (คน)
เลย	832,115

(สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว, 2553)

จากข้อมูลในตาราง 3.1 พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด 832,115 คน โดยที่ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 5% ซึ่งการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Taro Yamane, 1970)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$n = \frac{832,115}{1+(832,115 \times (0.05)^2)}$$

$$n = 400$$

โดยที่ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดของประชากร
 e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (5% = 0.05)

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน โดยการแจกแบบสอบถามด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) หรือใช้วิธีตามความสะดวก (Convenience Sampling) จำนวน 400 ชุด เนื่องจากผู้วิจัยต้องตกอยู่ในสถานะที่ไม่สามารถเลือกตัวอย่างโดยวิธีการที่ผู้วิจัยกำหนดเองได้ จึงต้องเก็บข้อมูลตัวอย่างภายใต้เงื่อนไขความเป็นอยู่ของประชากรเป้าหมาย และเท่าที่จะได้รับความร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้จะเป็นทั้งกลุ่มผู้ยินดีให้ความร่วมมือ หรือเผอิญอยู่ในสถานที่ที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเป็นเวลา 3 เดือน จากเดือนตุลาคม พ.ศ. 2553 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2553

1.2.4 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion)

เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ความเข้าใจ หรือข้อเสนอแนะของสมาชิกแต่ละคน และเพื่อพูดคุย ซักถามเกี่ยวกับปัญหา แนวทางการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อหาข้อสรุป หรือข้อยุติในเรื่องของปัญหาด้านต่างๆ

รวมไปถึงการวางแผนและกำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ในอนาคต เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณจึงกำหนดสมาชิกอภิปรายกลุ่มจำนวน 300 คน ซึ่งจะประกอบด้วย

1.2.4.1	ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเขตจังหวัดเลย	1 คน
1.2.4.2	ว่าที่พันตรี คร.ณัฐพล ตันมิ่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาอำเภอเชียงคาน	1 คน
1.2.4.3	เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดเลย	1 คน
1.2.4.4	เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาการ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย	1 คน
1.2.4.5	นายอำเภอ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย	1 คน
1.2.4.6	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเชียงคาน	8 คน
1.2.4.7	นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลเชียงคาน จังหวัดเลย	1 คน
1.2.4.8	นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	2 คน
1.2.4.9	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย	8 คน

1.2.4.10	ตัวแทนผู้ประกอบการกิจการท้องถิ่นในแต่ละตำบล	8 คน
1.2.4.11	ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย	82 คน
1.2.4.12	นักท่องเที่ยวที่สนใจ	55 คน
1.2.4.13	ประชาชนที่สนใจ	70 คน
1.2.4.14	นักเรียน นักศึกษา ที่สนใจ	60 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิจัยการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 3 ประเภท ดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)

แบบสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) ในการวิจัยครั้งนี้จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1.1 กลุ่มสัมภาษณ์ประชากรท้องถิ่น และกลุ่มสัมภาษณ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในหน่วยงานของภาครัฐซึ่งมีรูปแบบการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ลักษณะของคำถามเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

2.1.1.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้

2.1.1.2 ส่วนที่ 2 ทศนคติของผู้ตอบสัมภาษณ์ที่มีต่ออำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

2.1.1.3 ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ซึ่งประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

(1) ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว

(2) ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว

(3) การบริหารจัดการ (สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม, 2549)

2.1.1.4 ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านแนวทางในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เชียงวัฒนธรรมอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

2.2 แบบสอบถาม (Questionnaire)

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ในกลุ่มนักท่องเที่ยวนี้ จะใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะของคำถามที่เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Question) และคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) ในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไว้ 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2541) ได้แก่

ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด	1	คะแนน
ระดับความพึงพอใจ น้อย	2	คะแนน
ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง	3	คะแนน
ระดับความพึงพอใจ มาก	4	คะแนน
ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด	5	คะแนน

โดยที่ แบบสอบถามจะประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

2.2.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้

2.2.2 ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความต้องการของนักท่องเที่ยว กิจกรรมทางการท่องเที่ยว รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเพิ่มเติม ซึ่งประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

2.2.2.1 ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว

- (1) ระดับเทคโนโลยีในแหล่งท่องเที่ยว
- (2) การสร้างความรู้และความเหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว
- (3) ศักยภาพในการจัดการด้านการบริการ
 - (3.1) ศักยภาพในการให้บริการของเจ้าหน้าที่พนักงาน
 - (3.2) ศักยภาพในการจัดการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว
- (4) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

2.2.2.2 ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว

- (1) ด้านที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว
- (2) ศักยภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยว

2.2.2.3 การบริหารจัดการ

- (1) การจัดการด้านความปลอดภัย
- (2) การจัดการสิ่งแวดล้อม
 - (2.1) การจัดการของเสีย
 - (2.2) การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - (2.3) การจัดการทรัพยากร
 - (2.4) การให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- (3) การจัดการด้านการให้ความรู้และบริการข้อมูล
- (4) การจัดการด้านเศรษฐกิจและสังคม
 - (4.1) ผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - (4.2) การเป็นที่ยอมรับและการลดผลกระทบจากการท่องเที่ยว

2.2.3 ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

2.3 การอภิปรายกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion)

การรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) และเป็นผู้ดำเนินการในการอภิปราย คอยจุดประเด็นในการสนทนาเพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวความคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางต่างๆ โดยที่มิกรอบและแนวทางที่จะมุ่งเน้นถึงปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวฯ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

ซึ่งจะจัดการประชุมอภิปรายกลุ่มย่อย ทั้งสิ้น 2 ครั้ง โดยมีวาระการประชุม ดังนี้

2.3.1 การอภิปรายกลุ่มย่อย ครั้งที่ 1

วันเสาร์ที่ 23 ธันวาคม 2553 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลเชียงคาน เพื่อทำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระดมความสมองหรือความคิด (Brainstorming) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงการวางแผนกำหนดแนวทางในการพัฒนา ในด้านการพัฒนาศักยภาพ ด้านการท่องเที่ยวอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จากตัวแทนประชากรท้องถิ่นรวมทั้งสิ้นจำนวน 45 คน

2.3.2 การอภิปรายกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2

วันศุกร์ที่ 4 มกราคม 2554 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลเชียงคาน เพื่อทำการเสนอข้อคิดเห็นที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มครั้งที่ 1 ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในหน่วยงานของรัฐได้รับทราบ และทำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระดมความสมองหรือความคิด (Brainstorming) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงการวางแผนกำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพในด้านการพัฒนา ด้านการท่องเที่ยวอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในหน่วยงาน ของภาครัฐ เช่น นายอำเภอ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ว่าที่พันตรี ดร.ณัฐพล ตันมิ่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนา อำเภอเชียงคาน นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลเชียงคาน จังหวัดเลยผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดเลย นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเชียงคาน เจ้าหน้าที่สำนักงาน พัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดเลย เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาการ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย นักวิชาการ ด้านการท่องเที่ยวจากสถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ตัวแทน ผู้ประกอบการกิจการท้องถิ่นในแต่ละตำบล นักท่องเที่ยวที่สนใจ ประชาชนที่สนใจ นักเรียน นักศึกษาที่สนใจ จำนวน 300 คน

2.4 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า และดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีกระบวนการ สร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

2.4.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์

2.4.1.1 ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่เกี่ยวข้อง เช่น ค้นคว้าจากตำรา เอกสาร งานวิจัย และผลงานวิจัย ก่อนหน้านี้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานและแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.4.1.2 กำหนดขอบเขตของเนื้อหาของคำถาม กำหนดหัวข้อการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้เกิดความครอบคลุมตัวแปรที่มีอยู่ทั้งหมดที่จะใช้ในการนำไปใช้จริงโดยผู้วิจัยจะต้องทำการสัมภาษณ์แบบ เจาะลึกบุคคล 2 กลุ่ม ได้แก่ ประชากรท้องถิ่น และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวใน หน่วยงานของภาครัฐ

2.4.1.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถามปลายเปิด และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จากนั้นจึงขอ คำปรึกษาอาจารย์ ด้านงานวิจัยโดยตรงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในแบบสอบถามมากที่สุดในการที่จะนำไปใช้จริง

2.4.1.4 ตรวจสอบ และแก้ไขภาษาที่ใช้ในการทำแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความชัดเจน ครอบคลุมประเด็นต่างๆที่ต้องการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและขอคำปรึกษาอาจารย์ ด้านงานวิจัยโดยตรง เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในแบบสอบถามมากที่สุดในการที่จะนำไปใช้จริง

2.4.1.5 ทำการ ปรับปรุงและแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4.1.6 นำแบบสัมภาษณ์ ไปทดลองใช้ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตามที่กำหนดไว้ คือ ประชากรท้องถิ่นอำเภอคำชะอี จังหวัดเลย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในหน่วยงานของภาครัฐ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน จำนวน 8 คน (ร้อยละ 10 ของจำนวนทั้งหมด) จากจำนวนจริง 80 คน ของพื้นที่อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

2.4.1.7 ปรับปรุงและแก้ไขแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้เครื่องมือวิจัยที่สมบูรณ์ และชัดเจนมากยิ่งขึ้น แล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง

2.4.2 การสร้างแบบสอบถาม

โดยแบบสอบถามนั้นมีรายละเอียดในการออกแบบแบบสอบถามดังนี้

2.4.2.1 ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่เกี่ยวข้อง เช่น ค้นคว้าจากตำรา เอกสาร งานวิจัย และผลงานวิจัยก่อนหน้าที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานและแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.4.2.2 กำหนดประเภทของคำถาม คือ คำถามปลายเปิดและปลายปิด กำหนดขอบเขตของเนื้อหาของคำถาม และต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าต้องการจะถามอะไรบ้าง โดยจุดมุ่งหมายนั้นจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่จะทำ เพื่อให้เกิดความครอบคลุมตัวแปรที่มีอยู่ทั้งหมดที่จะใช้ในการไปใช้จริง

2.4.2.3 สร้างแบบสอบถาม โดยต้องสร้างคำถามให้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เพื่อป้องกันการมีข้อคำถามนอกประเด็นและ ขอคำปรึกษาอาจารย์ ด้านงานวิจัยโดยตรงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในแบบสอบถามมากที่สุดในการที่จะนำไปใช้จริง

2.4.2.4 ต้องถามให้ครอบคลุมเรื่องที่จะวัด โดยมีจำนวนข้อคำถามที่พอเหมาะ ไม่มากหรือน้อยเกินไป แต่จะมากหรือน้อยเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับพฤติกรรมที่จะวัด ซึ่งตามปกติพฤติกรรมหรือเรื่องที่จะวัดเรื่องหนึ่งๆ นั้นควรมีข้อคำถาม 25-60 ข้อ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2544)

2.4.2.5 การเรียงลำดับข้อคำถาม ควรเรียงลำดับให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน และแบ่งตามพฤติกรรมย่อยๆ ไว้เพื่อให้ผู้ตอบเห็นชัดเจนและง่ายต่อการตอบ นอกจากนั้นต้องเรียงคำถามง่ายๆ ไว้เป็นข้อแรกๆ เพื่อชักจูงให้ผู้ตอบนั้นอยากตอบคำถามต่อ ส่วนคำถามสำคัญๆ ไม่ควรเรียงไว้ตอนท้ายของแบบสอบถาม เพราะความสนใจในการตอบของผู้ตอบอาจจะน้อยลง ทำให้ตอบอย่างไม่ตั้งใจ ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการวิจัยมาก

2.4.2.6 หลังจากการสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามนั้นมาพิจารณา ทบทวนอีกครั้ง เพื่อหาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข และจะให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแบบสอบถามนั้นด้วย เพื่อนำข้อเสนอแนะและข้อวิพากษ์วิจารณ์ของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญจะตรวจสอบและแก้ไขภาษาที่ใช้ในการทำแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความชัดเจน ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ที่ต้องการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและขอคำปรึกษาอาจารย์ ด้านงานวิจัยโดยตรงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในแบบสอบถามมากที่สุดในการที่จะนำไปใช้จริง

2.4.2.7 วิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเล็กๆ (Pre - Test) คือ นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอคำชะอี จังหวัดเลย ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน โดยทดสอบแบบสอบถามกับกลุ่ม

ตัวอย่างจำนวนร้อยละ 10 ของจำนวนตัวอย่างจริง จำนวน 400 คน เพื่อให้แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 50 คน เพื่อนำผลมาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ซึ่งการวิเคราะห์หรือตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามทำได้หลายวิธี แต่ที่สำคัญมี 2 วิธี ได้แก่

(1) ความตรง (Validity) หมายถึง เครื่องมือที่สามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการวัด โดยแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

(1.1) ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คือ การที่แบบสอบถามมีความครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัดหรือไม่ ค่าสถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพ คือ ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC: Index of item Objective Congruence) หรือดัชนีความเหมาะสม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินเนื้อหาของข้อถามเป็นรายชื่อ

(1.2) ความตรงตามเกณฑ์ของข้อมูล (Criterion-related Validity) หมายถึง ความสามารถของแบบวัดที่สามารถวัดได้ตรงตามสภาพความเป็นจริง แบ่งออกได้เป็นความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์และความเที่ยงตรงตามสภาพ สถิติที่ใช้วัดความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ เช่น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ทั้งของ Pearson และ Spearman เป็นต้น

(1.3) ความตรงตามโครงสร้างของข้อมูล (Construct Validity) หมายถึง ความสามารถของแบบสอบถามที่สามารถวัดได้ตรงตามโครงสร้างหรือทฤษฎี ซึ่งมักจะมีในแบบวัดทางจิตวิทยา และแบบวัดสติปัญญา สถิติที่ใช้วัดความเที่ยงตรงตามโครงสร้างมีหลายวิธี เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) การตรวจสอบในเชิงเหตุผล เป็นต้น

(2) ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง เครื่องมือที่มีความคงเส้นคงวา นั่นคือ เครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผลการวัดที่แน่นอนคงที่จะวัดกี่ครั้งผลจะได้เหมือนเดิม สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเที่ยงมีหลายวิธีแต่นิยมใช้กันคือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ คอนบาช (Conbach's Alpha Coefficient: α coefficient) ซึ่งจะใช้สำหรับข้อมูลที่มีการแบ่งระดับการวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550)

ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยจะนำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีลักษณะของรูปแบบทางการท่องเที่ยวใกล้เคียงกับอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย โดยได้เลือกพื้นที่ที่จะทำการทดลองใช้แบบสอบถาม คือ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ในจำนวนร้อยละ 10 ของจำนวนตัวอย่างจริง จำนวน 400 คน เพื่อให้แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 50 คน ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น (α) = 0.98

2.7.2.8 จากนั้นปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ โดยผู้วิจัยจะทำการแก้ไขข้อบกพร่องที่ได้จากผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม และตรวจสอบความถูกต้องของถ้อยคำหรือสำนวน เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพผู้อ่านเข้าใจได้ตรงประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการ ซึ่งจะทำให้ผลงานวิจัยเป็นที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

2.4.2 การสร้างกรอบการอภิปรายกลุ่ม

2.4.2.1 ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่เกี่ยวข้อง เช่น ค้นคว้าจากตำรา เอกสาร งานวิจัย และผลงานวิจัยก่อนหน้าที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานและแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.4.2.2 กำหนดวัตถุประสงค์

2.4.2.3 กำหนดกลุ่มเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูล

2.4.2.4 ตัดสินใจว่าจะทำกี่กลุ่ม

2.4.2.5 วางแผนเรื่องระยะเวลาและตารางเวลา

2.4.2.6 ออกแบบคำถาม ควรเรียงคำถามจากคำถามที่เป็นเรื่องทั่วไป ง่ายต่อการเข้าใจ

และสร้างบรรยากาศให้คุ้นเคยกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้เข้าร่วมสนทนาแล้วจึงวกเข้าสู่คำถามหลัก หรือคำถามหลักของประเด็นที่ทำการศึกษาแล้วจึงจบลงด้วยคำถามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อผ่อนคลายบรรยากาศในวงสนทนาและสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในช่วงท้ายอาจเติมคำถามเสริมเข้าไปแต่ต้องเป็นคำถามสั้นๆ อาจเป็นคำถามที่ไม่ได้เตรียมมาก่อน แต่เป็นคำถามที่ปรากฏขึ้นระหว่างการสนทนา

2.4.2.7 ทดสอบแนวคำถามที่สร้างขึ้น

2.4.2.8 ตรวจสอบ แกไขภาษาที่ใช้ในกรอบการอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้เกิดความชัดเจน ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ที่ต้องการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและขอคำปรึกษาอาจารย์ ด้านงานวิจัยโดยตรง เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในแบบสอบถามมากที่สุดในการที่จะนำไปใช้จริง

2.4.2.9 เมื่อกรอบการอภิปรายกลุ่ม สมบูรณ์ไม่มีปัญหาใดๆ จึงนำไปใช้จริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงค้นคว้าข้อมูลการวิเคราะห์การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เจาะลึก เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้รายละเอียดเพิ่มขึ้นและมุ่งเน้นศึกษาปัญหา อุปสรรค ศักยภาพและความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพในครั้งนี้ได้ประยุกต์จากคำถามในแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งตามลักษณะข้อมูล ดังนี้

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เป็นการศึกษาลักษณะการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย โดยวิธีการ ดังนี้

3.1.2 ศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้นำชุมชน ประชากรท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เกี่ยวกับปัญหาต่างๆ การมีส่วนร่วมในท้องถิ่น และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา

3.1.2 ศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากวิธีการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่เป็นทั้งแบบคำถามปลายปิด (Close-ended Question) และคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question) กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวอำเภอเชียงคาน เกี่ยวกับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอำเภอเชียงคาน และกิจกรรมท่องเที่ยว

3.1.3 ศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากวิธีอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งได้จากการร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อหาข้อสรุปหรือข้อยุติในเรื่องของปัญหาต่างๆ รวมไปถึงการวางแผนและกำหนดแนวทาง

ในการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ในอนาคต ซึ่งสมาชิกอภิปรายกลุ่มนี้ ประกอบด้วย ตัวแทนผู้ที่เกี่ยวข้องในส่วนของภาครัฐ ประชากรท้องถิ่น ผู้ประกอบการท้องถิ่น และบุคคลที่สนใจ

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากเอกสาร รายงานผลการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ จุลสาร วิทยานิพนธ์ วารสารทางวิชาการ เอกสารทางราชการ นิตยสาร โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หอสมุดแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หอสมุดประชาชนจังหวัดเลย โดยมีวิธีการศึกษาตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.2.1 ค้นคว้า และศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลยที่เป็นข้อมูลปัจจุบัน

3.2.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ แยกประเภทนักท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

3.2.3 การเข้าร่วมการประชุม/สัมมนา กับหน่วยงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับด้านการท่องเที่ยวของอำเภอเชียงคานเพื่อหาช่องทางการพัฒนาและวิเคราะห์สถานการณ์ด้านต่างๆของแนวโน้มในการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวแทนประชากรท้องถิ่น และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในหน่วยงานของภาครัฐมาวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูล โดยจะนำข้อมูลที่ได้นำเข้าสู่กระบวนการ SWOT Analysis ของแต่ละกลุ่มจากคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ โดยจัดกลุ่มประเด็นสำคัญของคำถามในแต่ละตอนที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.1.1 ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว

4.1.2 ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว

4.1.3 การบริหารจัดการ (สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม, 2549)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในรูปของเชิงปริมาณ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จะช่วยผู้วิจัยให้สามารถประมวลผลข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องมีอยู่ด้วยกันหลายโปรแกรม ซึ่งโปรแกรม SPSS for Windows (Statistical Package for Social Science) ก็เป็นโปรแกรมหนึ่งที่เป็นที่นิยมกันเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากใช้งานได้ง่าย และสามารถนำมาใช้ได้ง่าย และโปรแกรมยังมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ซึ่งโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) สามารถวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) และแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยจะวิเคราะห์ผลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2541) ดังนี้

4.2.1 สมการหาค่าร้อยละ (Percentage)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

โดยที่	p	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	จำนวนความถี่แต่ละประเภท
	N	แทน	ความถี่รวมของตัวแปรทั้งหมด

4.2.2 สมการหาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

โดยที่	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

4.2.3 สมการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{N - 1}}$$

โดยที่	S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	x_i	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนตัวอย่าง

ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมิน ผลระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 5 ระดับ ได้แก่

ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด	1 คะแนน
ระดับความพึงพอใจ น้อย	2 คะแนน
ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง	3 คะแนน
ระดับความพึงพอใจ มาก	4 คะแนน
ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด	5 คะแนน

ซึ่งจุดมุ่งหมายของการสร้างตารางแจกแจงความถี่ คือ ต้องการสรุปข้อมูล เพื่อจะได้เห็นภาพรวมของข้อมูลทั้งกลุ่ม ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น จึงต้องหาความกว้างในแต่ละชั้นของอันตรภาคชั้น โดยที่มีสมการคำนวณหาค่าความกว้างของอันตรภาคชั้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2541) มีดังต่อไปนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{5 - 1}{5}$$

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = 0.8$$

เพราะฉะนั้น มาตรฐานส่วนเกณฑ์การประเมินค่า สามารถกำหนดได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการอภิปรายกลุ่ม

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) มาสรุปให้อยู่ในรูปแบบประเด็น (Issues) ในแต่ละหัวข้อ แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์หาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดประเด็นปัญหานั้นๆ จากนั้นนำข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม มาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปและแนวทางแก้ไข เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ SWOT Analysis

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตั้งสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตั้งสมมติฐาน ผู้วิจัยนำค่าสถิติการทดสอบไคสแควร์ (Chi - Square Test) มาวิเคราะห์การทดสอบว่าข้อมูลในแต่ละกลุ่มที่จำแนกนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยมีนัยสำคัญหรือไม่ ซึ่งข้อมูลที่นำมาหาค่าความสัมพันธ์คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษาต่อการตัดสินใจเลือกที่จะมาเที่ยว อ.เชียงคาน จ.เลย โดยมีสมการและขั้นตอนย่อยในกระบวนการคำนวณหาค่าไคสแควร์เป็น 2 ขั้นตอน (บุญชม ศรีสะอาด, 2541) ดังนี้

4.4.1 ขั้นตอนที่ 1 หาค่า E ที่คู่กับ O แต่ละตัวจากสมการ

$$E = \frac{R \times C}{N}$$

โดยที่	R	=	ผลรวมของความถี่ในแถวนั้น
	C	=	ผลรวมของความถี่ในคอลัมน์นั้น
	N	=	ผลรวมของความถี่ทั้งหมด

4.4.2 ขั้นตอนที่ 2 นำค่าที่ได้แทนค่าในสมการหาค่าไคสแควร์

$$X^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O - E)^2}{E}$$

โดยที่	X^2	=	ค่าไคสแควร์ (Chi-square)
	O	=	ความถี่ที่สังเกตได้
	E	=	ความถี่ที่คาดหวัง

5. การจัดทำแนวทางเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

โดยขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

5.1 ขั้นตอนการเตรียมการ

5.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ และประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ในเรื่อง จุดเด่น จุดค้อย โอกาส ภัยคุกคาม (SWOT Analysis)

5.3 ขั้นตอนการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยกำหนดความต้องการ เป้าหมายของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวโดยต้องยึดหลักความเป็นไปได้และความเหมาะสม

5.4 ขั้นตอนการกำหนดแนวทาง คือ การกำหนดแนวทางที่นำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้และเกิดประโยชน์สูงสุด

5.5 ขั้นตอนการจัดทำนโยบาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงาน